

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4101-02-08/2012
P/12/184

Wrocław, dnia 15 października 2012 r.

**Pan
Kazimierz Szkudlarek
Burmistrz
Łódka Zdroju**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Urząd Miasta i Gminy w Łódce Zdroju, zwany dalej „Urzędem” w zakresie wykorzystania środków publicznych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe i likwidację skutków powodzi w okresie od 1 stycznia 2009 r. do zakończenia kontroli w sierpniu 2012 r.²

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w podpisanym przez Pana Burmistrza protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, mając na względzie art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli³ (dalej ustawa nowelizująca), na podstawie art. 60 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy nowelizującej, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia wykorzystanie środków publicznych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe i likwidację skutków powodzi .

Przyjętą ocenę ogólną uzasadniają poniższe oceny i uwagi częściowe.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia obowiązujący na obszarze Gminy system zarządzania kryzysowego, w szczególności dotyczący zabezpieczenia przeciwpowodziowego oraz likwidacji skutków powodzi.

1.1. Zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, stosownie do regulaminu organizacyjnego Urzędu spoczywają na samodzielnym stanowisku ds. zarządzania kryzysowego, spraw obronnych i obsługi informatycznej. Między innymi dla wymienionego stanowiska pracy przewidziano powołanym regulaminem prowadzenie i koor-

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Z wyłączeniem spraw, które były przedmiotem kontroli NIK P/10/006, LWR-4101-12-05/2010 zakończonej wystąpieniem pokontrolnym z dnia 5 stycznia 2011 r.

³ Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.

dynację spraw przeciwpowodziowych oraz pełnienie funkcji dyspozytora Lokalnego Systemu Oslony Przeciwpowodziowej.

1.2. Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego⁴ (dalej zwany GPZK) obowiązuje od 13 października 2010 r., tj. od dnia w którym zatwierdzający go Starosta Kłodzki poinformował o tym Urząd. Plan ten zawierał wymienione w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym⁵ (dalej: ustawa o zarządzaniu kryzysowym) obligatoryjne elementy, tj. plan główny, zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych oraz załączniki funkcjonalne, z zastrzeżeniem braku wykazu obiektów infrastruktury krytycznej przewidzianego do ustalenia centralnie w trybie określonym w art. 5b ust. 7 i 8 ustawy o zarządzaniu kryzysowym (na co Pan Burmistrz i podległe mu służby nie miały wpływu). Wobec braku wykazu infrastruktury krytycznej o jakim mowa w wymienionych przepisach, Izba pozytywnie ocenia wprowadzenie do GPZK lokalnego wykazu infrastruktury krytycznej istotnej dla funkcjonowania mieszkańców i gospodarki w Gminie Lądek Zdrój z zakresu: drogownictwa, zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, gaz i paliwa płynne, łączności i sieci teleinformatycznych oraz ochrony zdrowia i zaopatrzenia ludności w żywność.

Niezależnie od powyższego w siatce bezpieczeństwa⁶ zawartej w planie głównym GPZK, zestawieniu sił i środków do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych oraz w schemacie łączności nie ujęto Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju, wymienionego w GPZK jako podmiot wyznaczony do działania w sytuacjach kryzysowych. W powołanym zestawieniu sił i środków do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych nie określono sprzętu, za wyjątkiem pojazdów, jakim dysponują poszczególne podmioty zaplanowane do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w GPZK.

Określone w załączniku funkcjonalnym zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód, w sposób nieuzasadniony przepisem art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. i ustawy o zarządzaniu kryzysowym, ograniczono wyłącznie do mienia komunalnego.

Izba zwraca również uwagę, iż przed wprowadzeniem w życie GPZK nie uzgodniono go z wszystkimi kierownikami jednostek organizacyjnych planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych (w zakresie ich dotyczącym). Spośród 15 jednostek wymienionych w siatce bezpieczeństwa, z kierownikami 14 nie uzgodniono GPZK.

1.3. Pomimo obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, GPZK nie był poddawany systematycznej aktualizacji. Świadczył o tym zapis jednego z załączników funkcjonalnych wskazujący, iż Gmina nie zawarła umów i porozumień dotyczących realizacji zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. Zapis ten nie był aktualny od 11 sierpnia 2011 r., kiedy to Gmina Lądek Zdrój oraz Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Bystrzycy Kłodzkiej zawarły porozumienie w sprawie całodobowego alarmowania

⁴ W przedmiotowym dokumencie używa się również określenia gminny plan reagowania kryzysowego

⁵ Dz.U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

⁶ Stosownie do art. 3 pkt 8 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, przez siatkę bezpieczeństwa należy rozumieć zestawienie potencjalnych zagrożeń ze wskazaniem podmiotu wiodącego przy ich usuwaniu oraz podmiotów współpracujących.

członków Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, a w sytuacjach kryzysowych zapewnienia całodobowego dyżuru w celu przepływu informacji oraz dokumentowania prowadzonych czynności.

1.4. W ocenie NIK, na obszarze Gminy nie w pełni koordynowano funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Z ustalonego bowiem przez Wojewodę Dolnośląskiego⁷ zakresu koordynowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego⁸, nie przystąpiono do uzgadniania z pracodawcami z terenu Gminy zasad zwalniania od pracy pracowników będących członkami ochotniczych straży pożarnej na czas niezbędny do uczestniczenia w działaniach ratowniczych i wypoczynku koniecznego po ich zakończeniu. W 2012 r. na terenie Gminy działało pięć jednostek ochotniczych straży pożarnej, w tym dwie należące do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

1.5. W ocenie NIK w Gminie zapewniono doskonalenie umiejętności służb zarządzania kryzysowego poprzez uczestnictwo osób wykonujących zadania w tym zakresie w szkoleniach, ćwiczeniach i treningach, o jakich mowa w art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Nie odnotowano przypadku, by osoby związane z zarządzaniem kryzysowym w Gminie zgłaszały niezrealizowane potrzeby szkoleniowe. W 2011 r. szkoleniem zewnętrznym z zakresu zarządzania kryzysowego objęto jedną osobę⁹, zaś w szkoleniu wewnętrznym zorganizowanym w Urzędzie uczestniczyło 36 osób¹⁰ (obok pracowników Urzędu kierownicy jednostek organizacyjnych takich jak Zarząd Budynków Komunalnych, Ośrodek Pomocy Społecznej, a nadto szkół podstawowych oraz gimnazjum). Ponadto w roku 2011 przeprowadzono trzy treningi systemów ostrzegania i alarmowania. Odbyły się również zawody sportowo-pożarnicze dla jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy. W 2012 r. natomiast (w okresie od stycznia do sierpnia) dwóch pracowników¹¹ Urzędu wzięło udział w szkoleniu zewnętrznym z zakresu zarządzania kryzysowego¹².

Uchybieniem organizacyjnym dotyczącym doskonalenia umiejętności służb zarządzania kryzysowego było nieprzeprowadzenie zarządzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 1 sierpnia 2011 r. treningu systemu akustycznego ostrzegania mieszkańców (uruchomienie syren alarmowych). Korespondencja dotycząca zarządzenia przez Wojewodę Dolnośląskiego tego treningu została bowiem zadekretowana przez Zastępcę Burmistrza do pracownika przebywającego w tym okresie na urlopie wypoczynkowym.

⁷ Na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 81 poz. 351 ze zm.).

⁸ Zarządzeniem Wojewody Dolnośląskiego nr 51/2008 z dnia 25 lutego 2008 w sprawie określenia zakresu koordynowania przez Wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze Gminy.

⁹ Dotyczy szkolenia zorganizowanego przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpowodzi - Państwowy Instytut Badawczy w Józefowie k. Otwocka „Zarządzanie w stanach zagrożenia i doskonalenie systemu ochrony ludności”, w których uczestniczył Burmistrz Gminy,

¹⁰ Przedmiotem szkolenia było zapoznanie z GPZK, zasadami prowadzenia dziennika zdarzeń, a także procedur w przypadku pełnienia dyżurów w trakcie zagrożeń.

¹¹ W szkoleniu wzięło udział podinspektor ds. zarządzania kryzysowego, spraw obronnych i obsługi informatycznej prowadzący w Urzędzie sprawę zarządzania kryzysowego oraz pracownik wyznaczony od dnia 1 marca 2012 r. do jego zastępowania.

¹² Tytułem szkolenia była „Koordynacja współdziałania służb, inspekcji, straży i ratownictwa medycznego w czasie zagrożenia.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób przeprowadzenia analizy ryzyka powodzi z punktu widzenia klasyfikacji poszczególnych obszarów pod względem zagrożenia powodziowego oraz rozwiązań przyjętych dla ochrony tych obszarów przed powodzią.

Określone w GPZK bardzo wysokie ryzyko wystąpienia powodzi na terenie Gminy wynikało z analizy ukształtowania terenu oraz znajdującej się na obszarze Gminy sieci rzecznej. Wyniki tej analizy wskazywały, że ukształtowanie i urozmaicona rzeźba terenu stwarza warunki naturalne do występowania powodzi w przypadku dużych opadów atmosferycznych. Wskazane w GPZK obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w dolinie rzeki Biała Łądecka (główniej rzeki przepływającej przez Gminę, będącej największym prawobrzeżnym dopływem Nysy Kłodzkiej), w granicach administracyjnych Gminy Łądek Zdrój, zostały określone na podstawie ustalonego przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu „Studium obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla dorzecza górnej i środkowej Odry w granicach działania RZGW we Wrocławiu” z czerwca 2005 r.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prowadzone na terenie Gminy działania służące do monitorowania zagrożenia powodzią.

3.1. Stosownie do zapisów GPZK procedury monitorowania zagrożeń powodzią oparte były na powszechnym systemie ostrzeżeń Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, przekazywanych jednostkom samorządu terytorialnego za pośrednictwem organów administracji państwowej, Lokalnym Systemie Osłony Przeciwpowodziowej Powiatu Kłodzkiego, z wykorzystaniem ogólnie dostępnych, za pośrednictwem internetu danych z odczytów czeskich radarów meteorologicznych, obejmujących swoim zasięgiem teren Gminy Łądek Zdrój.

3.2. W Urzędzie podczas zagrożenia powodziowego, które wystąpiło w dniach 21 - 23 lipca 2011 r. wprowadzono stały dyżur, podczas którego m.in. monitorowano stan największej rzeki przepływającej przez Gminę, tj. Białej Łądeckiej. W związku z tym zagrożeniem 333 użytkownikom systemu powiadamiania SISMS¹³ przekazano ostrzeżenie o możliwości wystąpienia lokalnych podtopień.

Obok wymienionego systemu powiadamiania SISMS, w GPZK przewidziano informowanie ludności o zagrożeniach przez 2 syreny alarmowe włączane zdalnie drogą radiową oraz kolejne 3 włączane ręcznie, mobilny system nagłośnienia na samochodach 2 jednostek ochotniczych straży pożarnej oraz tablice informacyjne i informacje bezpośrednie przekazywane mieszkańcom przez sołtysów (których wykorzystania w lipcu 2011 r. nie było potrzeby).

3.3. Kontrola wykazała prawidłową pod względem technicznym i organizacyjnym realizację zadań określonych w art. 20 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Zapewniono, między innymi, całodobowe alarmowanie członków gminnego zespołu zarządzania kryzysowego, a w sytuacjach kryzysowych całodobowy dyżur w celu zapewnienia przepływu informacji oraz dokumentowania prowadzonych czynności. Na podstawie zawartego

¹³ Samorządowy Informator SMS umożliwiający przesyłanie komunikatów sms, funkcjonujący obecnie w oparciu o Aneks nr DKL08/1/2012 z dnia 02.05.2012 r. zawarty pomiędzy Gminą Łądek Zdrój a Samorządowym Informatorem SMS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, którym wydłużono okres obowiązywania umowy do 30.04.2014 r.

w dniu 11 sierpnia 2011 r. porozumienia, zadania te poza godzinami pracy Urzędu przejęła Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Bystrzycy Kłodzkiej. Pracownik odpowiedzialny za sprawy zarządzania kryzysowego dysponował sprzętem niezbędnym do monitorowania zagrożeń, łączności oraz alarmowania osób i podmiotów uczestniczących w działaniach kryzysowych.¹⁴ W kontrolowanym okresie Urząd współpracował z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej, otrzymując w przypadkach zagrożeń (m.in. w lipcu 2011 r.) odpowiednie ostrzeżenia.

4. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia stopień zabezpieczenia środków finansowych na ochronę przeciwpowodziową i likwidację skutków powodzi na obszarze Gminy oraz ich wykorzystanie i rozliczenie.

4.1. Z planowanych środków na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w 2010 r. w kwocie 3.136,2 tys. zł¹⁵, zrealizowano wydatki w wysokości 2.992,6 tys. zł, tj. 95,4%. Wydatki te stanowiły 10,5% zrealizowanych w 2010 wydatków Gminy (całego budżetu Gminy). W 2011 r. planowane na ten cel wydatki w wysokości 1.940,3 tys. zł¹⁶ zrealizowano w 92,0%, tj. w wysokości 1.785,3 tys. zł, co stanowiło 7,3% wszystkich wydatków budżetowych. W I półroczu 2012 r. natomiast wydatki na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego wyniosły 97,9 tys. zł, co stanowiło 7,3% planowanych wydatków na zarządzenie kryzysowe w tym roku budżetowym.

4.2. W wyniku powodzi i deszczu nawalnego w trzeciej dekadzie czerwca i na początku lipca 2009 r. wystąpiły na terenie Gminy Łądek Zdrój szkody oszacowane przez Komisję Gminną oraz i Komisję Wojewódzką na 34.213,4 tys. zł (bez uwzględnienia szkód w mieniu mieszkańców), które do czasu kontroli w znacznej części zostały usunięte. Według stanu na dzień 30 czerwca 2012 r. do usunięcia pozostały bowiem szkody powstałe w 2009 r. na około 13.368,4 tys. zł¹⁷ (tj. ok. 39 % wartości szkód oszacowanych przez ww. komisje).

4.3. Podczas kontroli zbadano wszystkie wydatki na usunięcie szkód wymienionych w pkt 4.2. niniejszego wystąpienia poniesione w 2011 r. na sfinansowanie 8 przedsięwzięć w kwocie 1.615,5 tys. zł, w tym z dotacji udzielonych Gminie z rezerw celowych budżetu państwa - 1.102, 6 tys. zł¹⁸.

4.3.1. Należności wynikające z zawartych umów na te przedsięwzięcia w wysokości 1.568,5 tys. zł zostały uregulowane w terminach określonych w umowach z wykonawcami robót budowlanych i usług, natomiast w pozostałej części, tj. w kwocie 47,0 tys. zł za dokumentację projektowo-kosztorysową oraz pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego (2,9% wydatków poniesionych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w 2011 r.)

¹⁴ Telefon stacjonarny, telefon bezprzewodowy umożliwiające korzystanie z aplikacji SKYPE, telefon komórkowy, radiostacja i komputer LSOP, komputer przenośny i stacjonarny z podłączeniem do Internetu, radiostacja motorola G-950.

¹⁵ Przy uwzględnieniu niewykorzystanych środków rezerwy celowej utworzonej na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym w wysokości 60,00 tys. zł.

¹⁶ Przy uwzględnieniu niewykorzystanych środków rezerwy celowej utworzonej na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym w wysokości 60,00 tys. zł.

¹⁷ W zakresie: dróg i przepustów na kwotę ok. 11.783,3 tys. zł, mostów i kładek – 350,0 tys. zł, sieci wodociągowej – 15,0 tys. zł, budynków komunalnych – 720,0 tys. zł, urządzeń melioracyjnych – 478,1 tys. zł, innych na kwotę 22,0 tys. zł.

¹⁸ Na realizację zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych Gmina otrzymała w 2011 r. osiem dotacji z budżetu państwa w łącznej wysokości 1.119,9 tys. zł, z tego wykorzystwała 1.102, 6 tys. zł, tj. 98,46%.

od 16 do 52 dni po upływie terminu płatności. We wszystkich przypadkach opóźnionej zapłaty wykonawcy usług zrezygnowali jednakże z naliczenia Gminie odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań.

4.3.2. W 3 przypadkach pisemne umowy powierzające projektantom w lipcu i wrześniu 2011 r. wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej odbudowy zniszczonych w wyniku powodzi i deszczu nawalnego obiektów, łącznie za 15,6 tys. zł (ze środków własnych Gminy Łądek Zdrój), poprzedzono zleceniem ich wykonania w formie ustnej. Wzmiankowane umowy na piśmie zawarto przy tym dopiero po otrzymaniu przynajmniej części każdej z tych dokumentacji. Tym samym nie odzwierciedlono w nich rzetelnie stanu faktycznego w zakresie daty powierzenia wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowej i udostępnienia wykonanej dokumentacji zamawiającemu (Urzędowi). Wskazano bowiem daty ich zawarcia, czyli zaciągnięcia zobowiązań pieniężnych, w przypadku dokumentacji „Odbudowa pokrycia dachowego sali gimnastycznej LO w Łądku Zdroju” na 29 lipca 2011 r., a w przypadku „Odbudowy drogi gminnej nr 68/2 w miejscowości Kąty Bystrzyckie” oraz „Odbudowy drogi gminnej nr 86 w miejscowości Orłowiec” na 2 września 2011 r., kiedy Urząd dysponował już, co najmniej elektroniczną wersją rzekomo zamawianej w wymienionych dniach dokumentacji. Pan Burmistrz wyjaśniając do protokołu kontroli powody takiego działania wskazał na zamiar formalnego zawarcia umów dopiero po dokonaniu w budżecie Gminy zmian wprowadzających do planu wydatków budżetowych środki przewidziane na te usługi. Oznacza to, iż pierwotnie zaciągnięto zobowiązania przed zmianą budżetu gminy (planu wydatków), tj. odpowiednio przed 28 lipca oraz przed 25 sierpnia 2011 r., z naruszeniem art. 46 i 261 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁹, co Izba ocenia negatywnie. Wymienione przepisy upoważniają bowiem jednostki sektora finansów publicznych i kierowników samorządowych jednostek budżetowych do zaciągania zobowiązań pieniężnych (w celu realizacji zadań) wyłącznie do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki (uchwale budżetowej).

4.3.3. Wykonawcy odbudowy zniszczeń sfinansowanej z udziałem dotacji z rezerwy budżetu państwa zostali wyłonieni w 7 przypadkach w przetargach nieograniczonych z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁰. W przypadku natomiast odbudowy drogi gminnej nr 86 w Orłowcu, do której, ze względu na kwotę zamówienia, przepisy tej ustawy nie miały zastosowania - w trybie zapytania ofertowego, przewidzianym procedurami wewnętrznymi²¹. W czterech postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, nie zachowano spójności pomiędzy warunkami dotyczącymi zabezpieczenia należytego wykonania umowy określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (dalej: SIWZ), a wzorami oferty lub umowy będącymi załącznikami do SIWZ²². Nierzetelne określenie warunków zabezpieczenia należytego wykonania

¹⁹ Dz.U. Nr 157, poz.1240 ze zm.

²⁰ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

²¹ Według procedury określonej w Zarządzeniu nr 245/09 Burmistrza Łądku Zdroju z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad wydatkowania środków finansowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Łądku Zdroju dla zamówień (zadań), do których nie stosuje się ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy, bowiem wartość robót budowlanych według kosztorysu inwestorskiego nie przekroczyła równowartości 14.000 Euro.

²² W trzech przypadkach w SIWZ określono, że wartość zabezpieczenia należytego wykonania umowy powinna wynosić 10% wartości brutto zamówienia ujętej w umowie, zaś we wzorach umów i ofert załączonych do tych specyfikacji wartość

umowy nie miało – w ocenie NIK – w tych przypadkach wpływu na wynik postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Ponadto stwierdzono, że po wyłonieniu wykonawcy odbudowy drogi w Kątach Bystrzyckich zawarto z nim umowę na dzień przed dostarczeniem przez niego gwarancji należytego wykonania umowy, co było oczywistym naruszeniem zasad określonych w SIWZ.

4.3.4. Warunkiem rozliczenia przyznanych dotacji, stosownie do umów dotacji zawartych z Wojewodą Dolnośląskim, było terminowe wykonanie odbudowy zgodnie ze szczegółowym opisem zadania określonym w zestawieniu rzeczowo finansowym robót do wykonania oraz kosztorysach inwestorskim i ofertowym (a więc i w umowach z wykonawcami odbudowy). Dokumentacja dotycząca rozliczenia 2 spośród 8 dotacji przyznanych w 2011 r. na usunięcie skutków powodzi i deszczu nawalnego z 2009 r. nie była rzetelna.

W przypadku odbudowy pokrycia dachowego budynku sali gimnastycznej Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Ogrodowej w Łądku Zdroju, łącznie za 187,0 tys. zł, w tym z dotacji z rezerw celowych budżetu państwa, przyznanej na podstawie umowy dotacji z dnia 9 listopada 2011 r. - 149,6 tys. zł, w terminie określonym w tej umowie tj. do 31 października 2011 r., jej wykonawca nie wykonał pełnego zakresu rzeczowego. W szczególności nie zamontował 2 okien dachowych (które znajdowały się w czasie oględzin NIK, przeprowadzonych w sierpniu 2012 r., w budynku sali gimnastycznej), 4 kominków wentylacyjnych oraz 2 ławeczek kominiarskich, oszacowanych w kosztorysie ofertowym łącznie na 6,7 tys. zł. Ponadto zamiast folii paroizolacyjnej z ekranem aluminiowym zamontowano folię nie posiadającą takiego ekranu (różnica w wycenie 1,2 tys. zł). Pomimo niewykonania robót lub ich wykonania niezgodnie z umową, podczas odbioru końcowego odbudowy pokrycia dachowego w dniu 25 października 2011 r., przedstawiciele Urzędu, potwierdzili pełne wykonanie zakresu rzeczowego odbudowy. Protokół ten (nieodzwierciedlający stanu faktycznego) był podstawą przedłożonego Wojewodzie Dolnośląskiemu rozliczenia dotacji z dnia 17 listopada 2011 r.

Podnieść w tym miejscu należy, iż po przeprowadzeniu przez NIK oględzin odbudowanego pokrycia dachowego Liceum Ogólnokształcącego, Pan Burmistrz w sierpniu 2012 r. spowodował usunięcie *niedoróbek*, z wyłączeniem wymiany folii paroizolacyjnej. Nadto pismem z 16 sierpnia 2012 r. poinformowano Dolnośląski Urząd Wojewódzki, iż przedłożone rozliczenie dotacji na tą odbudowę, w świetle wyników kontroli NIK - nie było rzetelne, o czym Pan Burmistrz, co w tym piśmie podkreślał, nie miał przed kontrolą NIK wiedzy.

W przypadku odbudowy na długości 40 m bieżących murów oporowych i dna potoku Jadwiżanka w Łądku Zdroju, łącznie za 230,6 tys. zł, w tym z dotacji z rezerw celowych budżetu państwa, przyznanej na podstawie umowy z 7 listopada 2011 r. - 167,2 tys. zł, z inicjatywy Urzędu zmieniono jej zakres rzeczowy. Ograniczono bowiem liczbę zejść technicznych do niecki wypadowej stopnia wodnego, z dwóch przewidzianych w dokumentacji, do jednego. Na dokonanie tej zmiany uzyskano zgodę projektanta, natomiast nie zmieniono

ta została określona na 5%, a w jednym przypadku opisana niezgodność dotyczyła treści specyfikacji i wyłącznie wzoru umowy.

umowy z wykonawcą²³. W umowie dotacyjnej z dnia 7 listopada 2011 r., zawartej po zrealizowaniu odbudowy (roboty budowlane odebrano protokółarnie 26 października 2011 r.) uwzględniono opis odbudowy (i dokumenty) przewidujące wykonanie dwóch zejść, mimo że zrealizowano jedno zejście techniczne do niecki potoku. Także w rozliczeniu dotacji z dnia 17 listopada 2011 r. nie ujawniono dokonanej zmiany zakresu rzeczowego, co w ocenie NIK było działaniem nierzetelnym, a przypadku uznania przez Wojewodę Dolnośląskiego za niewywiązanie się Urzędu z warunków umowy dotacyjnej, może skutkować koniecznością zwrotu, zgodnie z warunkami umowy, całej kwoty dotacji.

5. Realizacja wniosków przedstawionych przez Najwyższą Izbę Kontroli w związku z wynikami kontroli przeprowadzonej w Urzędzie w 2010 r. w zakresie wykonywania zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym.

Z wyłączeniem wniosku nr 4 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 5 stycznia 2011 r. (LWR-4101-12-05/2010, P/10/006) Izba pozytywnie ocenia działania podjęte dla realizacji pozostałych 6 wniosków przedstawionych w tym wystąpieniu pokontrolnym. Między innymi na rzecz podniesienia umiejętności służb zarządzania kryzysowego (pkt 1.5. niniejszego wystąpienia), sformalizowania współpracy z Jednostką Ratowniczo Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej w Bystrzycy Kłodzkiej (pkt 1.3. niniejszego wystąpienia), powołania nowego składu Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Nie zapewniono natomiast wykonywania zadań przez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego o jakich mowa w art. 14. ust. 8, w związku z art. 19 ust. 5 ustawy o zarządzaniu Kryzysowym (o co Izba wnosiła we wniosku nr 4). Tym samym Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego nie podejmował w latach 2011-2012 tak istotnych dla kontrolowanej działalności działań, jak:

- ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń,
- przygotowywanie propozycji działań i wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w GPZK,
- przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Określenie w GPZK:

- *zasad oceniania i dokumentowania szkód powstałych poza mieniem komunalnym,*
- *sprzętu jakimi dysponują podmioty wyznaczone do działania w sytuacjach kryzysowych.*

2. Uwzględnienie Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju w siatce bezpieczeństwa, zestawieniu sił i środków do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych oraz w schemacie łączności zawartym w GPZK.

²³ Stosownie do art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, dopuszczalne są jedynie nieistotne zmiany postanowień zawartej umowy.

3. ***Dokonywanie systematycznej aktualizacji GPZK, uwzględniając w tym uzgodnienie jego zaktualizowanej wersji z kierownikami jednostek organizacyjnych przewidzianych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w GPZK.***
4. ***Uzgodnienie z pracodawcami z terenu Gminy Łądek Zdrój zasad zwalniania od pracy pracowników będących członkami ochotniczych straży pożarnej na czas niezbędny do uczestniczenia w działaniach ratowniczych i wypoczynku koniecznego po ich zakończeniu.***
5. ***Terminowe regulowanie zobowiązań Gminy.***
6. ***Zaciągania zobowiązań pieniężnych wyłącznie do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki (uchwale budżetowej).***
7. ***Zapewnienie spójności pomiędzy warunkami dotyczącymi zabezpieczenia należytego wykonania umowy określonymi w treści SIWZ, a wzorami oferty lub umowy będących załącznikami do SIWS.***
8. ***Podjęcie działań zapewniających rzetelne odbieranie od wykonawców i rozliczanie przedsięwzięć inwestycyjnych.***
9. ***Poinformowanie Wojewody Dolnośląskiego o zmianie zakresu przedmiotowego wykonanej w 2011 r. z udziałem środków z rezerwy celowej budżetu państwa odbudowy murów oporowych i dna potoku Jadwiżanka w Łądku Zdroju.***

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie obowiązującego przed zmianą art. 62 ust. 1 ustawy o NIK (w związku z art. 2 ustawy nowelizującej), oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią obowiązującego przed zmianą art. 61 ust. 1 ustawy o NIK (w związku z art. 2 ustawy nowelizującej), w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje kierownikowi jednostki kontrolowanej²⁴ prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z obowiązującym przed zmianą art. 62 ust. 2 ustawy o NIK (w związku z art. 2 ustawy nowelizującej), termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.

²⁴ W rozumieniu art. 2a pkt 3 ustawy o NIK